

2024 10

TCMB Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Bildirim Yükümlülüğü İçin Hatırlatma

Hatırlanacağı üzere, büromuzun "Özet Döviz Pozisyon Raporlaması Kaldırılmıştır ve Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Kapsamı Değiştirilmiştir" başlıklı 2023/28 No'lu [Sirkülerinde](#) duyurulduğu üzere, çok özetle; aşağıdaki koşullardan herhangi birisini taşıyan firmalar **2024/Ocak** ayından başlamak üzere, veri formu ile talep edilen bilgileri takip eden ayın son gününe (**Ocak ayı için 29 Şubat 2024 günü sonuna**) kadar *TCMB Sistemik Risk Veri Takip Sistemi ("SRVTS")* kanalıyla TC Merkez Bankasına bildirmekle yükümlü bulunmaktadır. **Abonelerimizin aşağıdaki açıklamalara göre durumlarını değerlendirmek suretiyle SRVTS kapsamında olup olmadıklarını saptamaları ve şayet kapsamda iseler 2024/Ocak ayı için 29 Şubat 2024 günü sonuna kadar, bundan sonraki aylar da ise veri formu ile talep edilen bilgileri takip eden ayın son gününe kadar bildirmeleri gerekmektedir.**

- Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon TL ve üzerinde olan firmalar,
- Geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan firmalar.

Konuya ilişkin önemli hususlar aşağıda özetlenmiştir.

1) 1 Ocak 2024 Tarihinden İtibaren Veri Bildiriminin Yeni Kapsamı

Hatırlanacağı üzere, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, [bu bağlantıdan](#) ulaşılabilecek olan 20 Mart 2023 tarihli Talimatı ile 1 Nisan 2023 tarihinden başlamak üzere "Özet Döviz Pozisyon Raporu" yükümlülüğü getirmiş bulunmaktaydı. Bu Yükümlülük birkaç kez ertelendikten sonra 8 Kasım 2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan [Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) ile;

- 2023 yılı Mart ayında başlatılan, 10 milyon Türk lirası ve üzeri toplam nakdi ve gayrinakdi kredi bakiyesi bulunan firmalardan alınan **Özet Döviz Pozisyon Raporlaması uygulamasına son verilmiştir.**
- İşletmelerin, döviz varlık ve yükümlülüklerine ilişkin olarak TCMB'ye yapmakla yükümlü olduğu döviz pozisyon raporlamasında sadeleştirmeler ve kapsam değişikliklerine gidilmek suretiyle, daha önce raporlama kapsamına girecek firmaların tespitinde öngörülen 15 milyon ABD doları ve üzeri yabancı para kredi yükümlülüğü bulunma şartı 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon TL ve üzerinde olan firmalar,

b. Geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan firmalar.

Böylelikle;

a. Öncesinde sadece tutarı 15 milyon ABD doları ve üzeri yabancı para nakdi kredi yükümlülüğü bulunanlar Sistemik Risk Veri Takip Sistemi bildirimini yapmak zorunda iken yeni düzenleme uyarınca yabancı para ya da Türk Lirası cinsinden olup olmaması fark etmeksizin nakdi kredi yükümlülüğü bulunan firmalar 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren kapsama alınmaktadır.

b. Firma kapsamı “toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon Türk lirası ve üzerinde olma veya geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon Türk lirası ve üzerinde olma şeklinde” belirtilmek suretiyle, nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon Türk lirası altında olsa dahi, geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon Türk lirası ve üzerinde olanlara içinde bulunulan yılın tamamında bildirim yükümlülüğü getirilmektedir.

Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın toplam nakdi kredi bakiyesi hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin TMS'lere göre hazırlanan finansal durum tablosu, TMS'lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço; net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan yıllık kurumlar vergisi beyannamesi dikkate alınacaktır.

Bildirimle yükümlü olan firmanın, toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün Bankaca tanımlanan sınırların altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erecektir.

Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğu firma yönetimine aittir. Bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirme, firmanın en yüksek nakdi kredi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılacaktır.

2) Veri Aktarımının Usul ve Esasları

Kapsama giren firmaların TCMB tarafından belirlenen veri formundaki bilgileri, www.tcmbveri.gov.tr adresinde yer alan “Aylık Raporlama” bölümüne giriş yaparak bildirmeleri gerekmektedir. Bildirimler, aylık hesap dönemleri itibarıyla yapılacaktır.

Firmaların, bildirim yükümlülüğünün doğduğu aydan itibaren, her ayın son günü itibarıyla hazırladıkları veri formlarını en geç müteakip ayın son gününe kadar www.tcmbveri.gov.tr adresinde yer alan “Aylık Raporlama” bölümüne giriş yaparak aylık olarak bildirmeleri gerekmektedir. Buna göre örneğin 2024/Ocak ayına ilişkin bildirim, 29.02.2024 tarihine kadar yapılması gerekmektedir.

Doğru bildirim açısından www.tcmbveri.gov.tr adresindeki dokümanların ve açıklamaların irdelenmesi büyük önem taşımaktadır.

Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

26.2.2024